

ИЗМЕРВАНЕ И СРАВНЯВАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКИТЕ В ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРАНИ

Жейна Барболова*

В настоящия доклад е представена възприетата от европейските страни практика за измерване и сравняване на икономическото им развитие, показатели за което са относителното равнище на цените и използваният брутен вътрешен продукт (БВП) на човек от населението в реално изражение: общо и по аналитични групи на крайното потребление и бруто капиталобразуването.

УВОД Стандартизираните национални сметки дават кохерентна макроикономическа рамка на цялата икономика, отчитайки ръста на БВП. Конструирването на паритетите на покупателната способност (ППС) представлява крачка към сравняването на икономическото благосъстояние между отделните страни. Тъй като официалните валутни курсове се определят от твърде различни фактори, отразяващи търсенето и предлагането на валутните пазари (международни валутни операции и капиталови потоци, разлики в лихвените проценти и др.), т.е. в тях рефлектират и други елементи, освен ценовите различия сами по себе си, те не са подходящи за прилагане в международните сравнения.

С въвеждането на единната европейска валута - евро, стана възможно прякото сравняване на цените в страните от еврозоната. Поради различното ценово равнище в отделните страни обаче еврото има различна покупателна способност във всяка една от тях. Ето защо, за да се получат чисти индекси на физическия обем, е необходимо изчисляването на ППС, които служат за превръщане на стойностните показатели от национална валута в единна условна парична единица, наречена стандарт на покупателната способност (СПС), изравняваща покупателната сила на различните национални валути в европейските страни.

* Държавен експерт в отдел "Статистика на потребителските цени и ППС" в Националния статистически институт, София, ул. "П. Волов" № 2, член на Международната асоциация за изследване на дохода и богатството (IARIW); e-mail: jbarbolova@nsi.bg .